

Divi Thomae Aquinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Quæstiones, Qvæ Disputatæ Dicuntvr, & Quæstiones
Quodlibetales, siue Placitorum eiusdem S. Thomæ

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

25 Vtrum si per doctrinam alicuius, aliqui retrahuntur à meliori bono, ille
teneatur suam doctrinam reuocare.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72780](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72780)

penitentiam ad primum consequendum.

RESPON. Dicendum, qd cum aureola importet quandam singularem excellentiam premij, necesse est, qd presupponat auream, sicut copariatus presupponit posituum, & hoc figuratur Exo. 25. vbi dicitur. Facies super coronam auream, altera aureolam: & ideo qui non meretur auream, id est, primum essentiale, non meretur aureolam: qui autem propter inanem gloriam operantur, non merentur primum essentiale, quia receperunt mercedem suam, vt dicitur Matth. 6. vnde nec merentur aureolam. Penitentia autem restituit homini premia prius habita, non autem conferit ei ea, quae non habuit, nisi in quantum ipse motus poenitentiae est meritum. vnde talis non meretur aureolam.

AD PRIMUM ergo dicendum, qd conuersioni fidelium debetur aureola praesupposito merito essentialis premij in eo, qui praedicauit, alioquin loquum habet, quod dicitur Matth. 16. Quid prodest homini, si vniuersum mundum lucretur, animae vero suae detrimentum patitur.

AD SECUNDUM dicendum, qd aureola virginitatis debetur integritati carnis, quae manet post poenitentiam, & ideo debetur virgini poenitenti aureola: sed aureola doctrinae debetur actui doctoris qd transit, & ideo post poenitentiam non debetur aureola doctori, nisi actus retineretur.

ARTICVLVS XXV.

Verum si per doctrinam alicuius aliqui retrahantur a meliori bono, ille teneatur suam doctrinam reuocare.

CIRCA secundum sic proceditur. Videtur qd si per doctrinam alicuius aliqui retrahantur a meliori bono, qd ille teneatur suam doctrinam reuocare. Talis n. doctor in sua doctrina facit scandalum actuum, quia doctor informat intellectum, intellexit autem informat affectum, & per consequens actum: sed si scandalum actuum tenetur quilibet remouere, ergo talis doctor tenetur suam doctrinam reuocare. Præterea. Spirituales sunt temporalibus potiora: sed in temporalibus, vt August. dicit, non dimittitur peccatum, nisi restituatur ablatum. ergo multo magis doctori, qui facit damnum in spiritualibus, non dimittitur peccatum, nisi restituatur ablatum, quod fit per reuocationem doctrinae.

SED CONTRA est, qd Greg. dicit, Veritas non est dimittenda propter scandalum.

RESPON. Dicendum, qd hic distinguendum videtur. Si enim doctor doceat falsam doctrinam, tenetur eam modis omnibus reuocare, & maxime si ex ea spirituale damnum sequatur. Si vero doceat veram doctrinam, potest ex ea sequi detrimentum spirituale in auditoribus dupliciter. Vno modo ex defectu ipsius qui docet, vno modo quia doctrinam subtilem, & altam proponeret rudibus, qui non essent illius doctrinae capaces, qui ex hoc detrimentum salutis incurreret, contra exemplum Apostoli, qui dicit 1. ad Corinth. 3. Tamquam paruulis in Christo lac potum dedi vobis, non escam. Alio modo, quia confuse, & inordinate proponit non praefrens maiora minoribus contra id, qd Greg. dicit in Pastoral. Sic laudanda sunt bona summa, ne despiciantur vltima: sic nutrienda sunt bona vltima, ne dum sufficere creduntur, nequaquam tendatur ad summa, & in his casibus tenetur doctor ex cuius doctrina dānū spirituale accidit, cōtra hoc damnū remediū ponere, in quantum potest, exponendo saltem doctrinam suā. Alio modo potest contingere ex defectu

A aliorum, puta, si aliqui dicēdo aliqua erronea inducerent homines ad aliquam religionē, vt pote, si dicerent, qd quicumq; intrat talē religionē, statim erit aequalis meriti sicut Beatus Petrus. Et in hoc casu nō tenetur cessare a sua doctrina: intrare enim religionē propter errorē nō est bonum. Vnde sic non retrahit hoīes a meliori bono talis doctor, & hoc est quod Greg. dicit in Pastoral. Sicur in eaura locutio in errorem protrahit, ita indiscretum silentium eos qui erudiri poterant, in errorem derelinquit. ¶ Et per hoc patet responsio ad obiecta.

QV AESTIO XIII.

B ENDE circa religiosos quaesita sunt duo. ¶ Primo, Vtrum religiosi teneantur patienter tolerare iniurias sibi factas.

¶ Secundo, Vtrum ille qui iurat se non intraturum religionem, possit licite religionem intrare.

ARTICVLVS XXVI.

Vtrum religiosi debeant tolerare suos impugnatores.

CIRCA primum sic proceditur. Videtur qd religiosi nō debeant tolerare suos impugnatores. In impugnatione enim perfectōri virorum Deus impugnatur, vnde Dñs Saulo persequēti discipulos Christi dixit Actuum 9. Saule Saule quid me persequeris? sed perfecti viri non debent impugnatores Dei tolerare, ergo neque impugnatores proprios. ¶ Præterea. Quilibet perfectus debet obuiare his quae statui perfectionis prauidicant, vnde Apostolus dicit 2. ad Corinth. 6. Vt non vituperetur ministerium nostrum: sed per hoc quod perfecti impugnantur, statui perfectionis derogatur, ergo perfecti viri non debent tolerare suos impugnatores.

SED CONTRA est, quod Greg. dicit. Non sumus perfecti, si aliorū inordinationes ferre nō possumus.

RESPON. Dicendum, qd perfecti viri dupliciter impugnantur. Vno quidem modo quantum ad personas proprias, vt pote cum inferuntur eis iniuriae personales. Alio modo possunt impugnantur quantum ad statum eorum, vt puta, cum aliquis verbis, vel factis perfectionis statui derogat, & haec duo iunguntur lac. 2. Nonne diuites per potentiam opprimunt vos, quod pertinet ad personales iniurias. Nonne ipsi blasphemant bonum nomen quod inuocatum est super vos? quod pertinet ad religionem, vel statum. In iniurijs ergo personalibus decet perfectos viros esse maxime patientes, vt sint etiam parati plura sufferre, secundum illud Matthaei 5. Si quis percusserit in dextra maxilla, praebe et alteram. Statum vero suum impugnant, nō debēt pati, quantum resistere possunt, hoc enim vergeret in iniuriā Dei: vnde contra quosdam dicitur Ezech. 14. Non ascendisti ex aduerso, nec opposuisti vos murum pro domo Israel. Et ideo Dominus iniurias quae contra humanitatem eius inferebantur, patienter tolerauit, sicut cum ludaei dicebant. Ecce homo vorax, & potator vini, vt habetur Matthaei 6. & sicut diabolus dixit ei. Mitte te deorsum, quod videbatur ad propriam iniuriam pertinere: sed iniurias Dei non tolerabat, vnde Pharisaeos dure redarguit, Matthaei 12. quia dicebant quod in Beelzebub eieceret daemonia, quod pertinebat ad iniurias Spiritus sancti. Et similiter cum diabolus ei dixit, Haec omnia tibi dabo, si cadens adoraueris me, quod ad iniuriā Dei perti-

2. 2. q. 168. ar. 1. ad. 2. & 4. & q. 188. ar. 3. ad. 1. & op. 19. c. 17.